

Betreft: Advies over de notitie ‘Vrijwilligerswerk in Leiden, succesfactoren voor het versterken van de Leidse uitvoeringspraktijk’, d.d. 29-11-2011.

Uitgebracht d.d. 10 februari 2012 door de Adviesraad WMO Leiden

Hierbij adviseert de Adviesraad WMO Leiden over de notitie ‘Vrijwilligerswerk in Leiden, succesfactoren voor het versterken van de Leidse uitvoeringspraktijk (B&W 11.1170)’, door het college van B&W vastgesteld voor inspraak op 6 december 2011.

De Adviesraad adviseerde op 13 december 2010 over het Wmo uitvoeringsplan vrijwilligerswerk (B&W 11.0020). Destijds genoemde adviezen blijven onverminderd van kracht.

Het advies is als volgt opgebouwd:

Bij 1 worden algemene opmerkingen beschreven, bij 2 worden per hoofdstuk/pagina adviezen gegeven en bij 3 tenslotte, staan enkele tekstuele en/of redactionele opmerkingen.

I. Algemene opmerkingen:

- I.1 De Adviesraad onderschrijft het algemene uitgangspunt van de notitie dat vrijwilligerswerk vanuit sociaal en economische oogpunt belangrijk is. Een toename van het aantal Leidenaren dat zich vrijwillig inzet heeft niet alleen meerwaarde voor de mensen zelf maar is ook noodzakelijk gezien de demografische en financiële ontwikkelingen, zoals genoemd onder succesfactor 5 *Werk integraal: bundel de krachten*.
- I.2 De Adviesraad vindt als positieve punten in deze nota:
 - dat de gemeente Leiden zich in haar beleid aansluit bij de brief van het ministerie VWS over de basisfuncties vrijwilligerswerk van 30 maart 2009;
 - er meer budget beschikbaar komt voor de ondersteuning van het vrijwilligerswerk. Ten opzichte van andere gemeenten heeft Leiden namelijk hiervoor een lager budget en scoorde Leiden laag in de SGBO benchmark over 2010 (advies Adviesraad d.d. 17-11-2011);
 - dat afhankelijk van de ontwikkelingen het uitvoeringsplan vrijwilligerswerk jaarlijks wordt geactualiseerd;
 - dat er een verplichte registratie van tijdsbesteding door vrijwilligersorganisaties en de vrijwilligerscentrale van de activiteiten komt, waardoor er meer inzicht komt. Er dient echter wel voor gewaakt te worden dat bureaucratie niet het gediende doel overstijgt.
- I.3 In de notitie wordt echter met name de concrete uitwerking van de actiepunten gemist. Wie of welke organisatie(s) gaan hieraan uitvoering geven en op welke manier? Het slagen van de missie / visie staat of valt hiermee.
- I.4 De notitie is geschreven vanuit de bestaande structuur van het vrijwilligerswerk. De Adviesraad vraagt zich af of dit overeenkomt met het werken volgens Welzijn Nieuwe Stijl.
- I.5 In de notitie wordt onvoldoende toegewerkt naar een moreel appèl dat de gemeente op de burger zou moeten doen om het vrijwilligerswerk te stimuleren. Bij het invulling geven aan de zgn. Civil Society in de Wmo hoort dat individualisme wordt teruggedrongen en burgers meer verantwoordelijkheid nemen voor elkaar en voor hun omgeving. Ook het vrijwilligerswerk is gebaseerd op dit principe.
- I.6 In de notitie wordt gemist het belang van het stimuleren / activeren van mensen die helemaal niet maatschappelijk actief zijn. Hierbij kan gedacht worden aan mensen die

door problemen op het gebied van verslaving en huisvesting in een sociaal isolement verkeren. Maatschappelijke activering is zowel voor hen als de samenleving van groot belang.

- 1.7 In de notitie wordt gesproken over vrijwilligersorganisaties. De Adviesraad neemt aan dat u hieronder ook (professionele) organisaties die vrijwilligers ondersteunen verstaat.

2. Adviezen:

- 2.1 p. 6, definitie vrijwilligerswerk: de woorden ‘enig georganiseerd verband’ doen geen recht aan de groeiende behoefte aan individuele burgers die zich ongeorganiseerd vrijwillig inzetten voor hun naaste omgeving en de ontwikkelingen en trends in het vrijwilligerswerk (zie hiervoor ook het trendrapport van Movisie, Vrijwillige inzet 2.0, april 2011). Nieuwe vormen van vrijwilligerswerk komen vaker voor en dienen dan ook gestimuleerd en gefaciliteerd te worden om zo de Civil Society gestalte te kunnen geven (denk hierbij aan informele netwerken).
- 2.2 p. 7, onder het kopje aanbodzijde:wordt voorgesteld specifiek in te zetten op stimuleren van vrijwilligerswerk bij....., gezinnen (25-40) jarigen,..... De Adviesraad vraagt zich af wat hiermee precies wordt bedoeld. Verder wil de Adviesraad opmerken dat initiatieven die in de gemeente Leiden jaarlijks worden georganiseerd, zoals ‘Leids Kapitaal’ en de conferentie over vrijwilligerswerk voor 63-jarigen, een belangrijke bijdrage kunnen leveren bij het stimuleren van het vrijwilligerswerk.
- 2.3 p. 8, onder succesfactor 1: voorgesteld wordt een extra budget van € 10.000,- vrij te maken voor een specifiek onderzoek naar de behoefte aan vrijwilligers bij Leidse vrijwilligersorganisaties per sector..... De Adviesraad is positief over het doen van onderzoek, maar dit moet niet tot gevolg hebben dat de uitvoering van beleid uitgesteld wordt. Voor het vrijwilligerswerk is het vooral van belang dat het gedaan wordt.
- 2.4 p. 8, onder actiepunten: Om het vrijwilligerswerk te stimuleren adviseert de Adviesraad dat vrijwilligerswerk aantrekkelijk gemaakt kan worden door:
- het kunnen declareren van onkosten die in verband met het vrijwilligerswerk worden gemaakt, zodat het de burger in ieder geval niets kost;
 - (jaarlijks) een attentie voor de vrijwilliger in welke vorm dan ook;
 - mogelijkheid voor scholing en deskundigheidsbevordering.
- De Adviesraad is geen voorstander van een honorarium voor het doen van vrijwilligerswerk. Verder moet er geen extra druk uitgeoefend worden op vrijwilligers die al zeer actief zijn, punt van aandacht hierbij is de communicatie naar vrijwilligers.
- De Adviesraad wil ook graag wijzen op de tussenrapportage van het onderzoek van de Universiteit van Amsterdam ‘Burgers maken hun buurt in Leiden’ uit 2010. Hierin wordt gemeld wat voor burgers motiverende redenen zijn om vrijwilligerswerk te doen.
- 2.5 p. 8, onder actiepunten: Zet in op stimulering van het doen van vrijwilligerswerk bij grote vrijwilligersorganisaties (meer dan 50 leden). De Adviesraad vraagt zich af waarom hier een ‘harde’ grens is getrokken? De diversiteit van het vrijwilligerswerk en van de organisaties en soms het mogelijk snelle verloop van leden (vergrijsd bestand) zijn redenen om hier geen absoluut aantal aan te verbinden. De Adviesraad stelt verder voor dit actiepunt aan te vullen met ‘nagaan waar een gebrek aan vrijwilligerswerk wordt geconstateerd’.

2.6 p. 8, onder actiepunten: De Adviesraad wil benadrukken dat bestuursfuncties in het algemeen moeilijk invulbare vrijwilligerstaken zijn, omdat deze veelal structurele inzet vereisen.

2.7 p. 9, onder succesfactor 3: maak een keuze in de wijze van regievoering: De Adviesraad adviseert, voor zover het in de macht van de gemeente ligt, bedrijven te stimuleren dat voor hun werknemers vrijwilligerswerk en mantelzorg tot de mogelijkheden kunnen behoren.

3. Tekstuele / redactionele opmerkingen:

3.1 p. 8, onder het kopje 'belang van het doen van vrijwilligerswerk', is de laatste zin niet afgemaakt.

3.2 p. 9, in het kader: *voorgesteld wordt in de stemmen*, wijzigen naar in te stemmen.

3.3 p. 16, bijlage IV: voor de leesbaarheid zou het beter zijn wanneer deze tabel in een groter lettertype weergegeven wordt

*Adviesraad WMO Leiden
10 februari 2012*